

[Christmas Møller.]

rent bortset derfra — Smag og Behag kan jo være forskellige — synes jeg, at det ærede Medlem Hr. Olav Olsen skulde tale lidt med en af de Bryggere, vi har her i Salen. Det er jo en rig og god Tilværelse at være Brygger. Alle de Angreb og alle de Anker, som det ærede Medlem Hr. Olav Olsen rettede mod Carlsberg og Tuborg, fordi de tog for meget for deres Mineralvande eller tog for meget for deres Øl og udnyttede den stakkels forbrugende Befolkning, tror jeg det ærede Medlem Hr. Nygaard skulde besvare.

Naar saa det ærede Medlem Hr. Olav Olsen talte om Trustloven i denne Forbindelse, ved jeg nok, at for nogle Aar siden, da man opererede med Toldbeskyttelsen paa Øl, regnede man ud, at Ølindustrien var toldbeskyttet her i Landet op til omkring et halvt Hundrede Millioner eller maaske det halve. Jeg har faaet den Version, at da man havde regnet med 50 Millioner, syntes man dog, det var for groft, og saa halverede man det ganske simpelt; men det er der maaske kyndigere Folk, der kan udtale sig om. Jeg synes ogsaa, at det ærede Medlem Hr. Olav Olsen skulde tale med det ærede Medlem Hr. Nygaard herom.

Naar det ærede Medlem endelig vil sige, at der bliver taget 3—4 Ø. for meget pr. Flaske Øl, skulde det ærede Medlem regne ud, hvor meget Ølindustrien giver i Overskud, og paa den anden Side, hvor mange Millioner Flasker Øl der aarlig produceres. Rundt regnet tror jeg, det er mellem 300 og 400 Mill. Flasker. Og jeg spørger ham da, om han tror, at Indtægten kunde sættes ned med de 12—16 Mill. Kr. Jeg tror, at det ærede Medlem helst skulde revidere sin Anskuelse.

Men hvis det ærede Medlem endelig har Ret, synes jeg, han skulde gøre sig fortjent og lade Andelsbevægelsen gøre sig fortjent af Samfundet. Vi har jo set, at der er sorte Faar i alle Kredse, og jeg formoder, det er Cementindustriens Andelsvirksomhed, han talte om, som for sine Synders Skyld havde bygget en Kirke; men naar der nu er saadanne sorte Faar, kan jeg ikke forstaa, at en saa ivrig Andelsmand som det ærede Medlem Hr. Olav Olsen, naar Ølindustrien giver en saa fantastisk Fortjeneste, ikke siger, at vi Andelsfolk kan jo brygge Pilsnere et Par Øre billigere end de private Bryggerier og „Stjernen“, dér ligger et Andelsforetagende, der kan slaa de andre ud. Det ærede Medlem, der jo nok kan have et og andet at være ked af i disse Dage, har virkelig her af det Parti, han sætter saa megen Pris paa at samarbejde med, faaet en virkelig god Idé.

Jeg fremhævede endelig i forrige Samling, at hele vort Lands Struktur med den stærkt udviklede Andelsbevægelse og kooperative Bevægelse, der oven i Købet hjælpes af Staten gennem Skattefrihed, ikke gav Rum for Misbrug. Thi, som jeg nævnte angaaende et enkelt Eksempel, hvis det virkelig er saadan, at den private Købmand eller private Fabrikant udnytter Forbrugerne, er der jo ingen fornuftig Forklaring paa, at Andelsbevægelsen og den kooperative Bevægelse ikke sælger til saadanne Priser, at den private Købmand bliver slaaet ud.

Jeg fremhævede i Fjor, hvorledes den stærke Arbejderbevægelse paa en Række Omraader — Øl er nævnt, og Rugbrødsproduktionen kunde ogsaa nævnes — havde skabt Foretagender, som jeg aldeles ikke ønsker at lægge Hindringer i Vejen for, og om hvilke jeg vil sige, at de skal selvsagt have Lov til at have den friest mulige Konkurrence, bare de selv kan enes indbyrdes. Men det modsatte kan jo ogsaa tænkes, saaledes er der et Sted mellem Odense og Svendborg, hvor man ikke altid har været enig om, hvem der skulde sælge Rugbrød, det kan maaske det ærede Medlem Hr. P. Andersen oplyse et og andet om.

Alt dette skaber dog, som nævnt, en Garanti mod Enkeltmands Udnyttelse af Befolkningen.

Endelig fremhævede jeg, at de smaa selvstændige Virksomheder vel nok relativt var blevet færre, men det betød ikke, at Opdriften i Samfundet var blevet mindre. Indenfor den enkelte store Virksomhed var der mere end een Chef, een Leder, der var en Række forskellige Afdelinger, indenfor hvilke den enkelte har Mulighed for at arbejde sig frem lige saavel som i den private Virksomhed.

Overfor hele dette Materiale blev der fra anden Side sagt overmaade lidt, og det første Spørgsmaal, man da maa stille, er, om der er sket nogen Forandring paa dette Omraade, eller Betragtningerne fra i Fjor holder Stik. Jeg maa hævde, at de ubetinget holder Stik. Vi har ved Aarsskiftet faaet Angivelser saavel fra private Foretagender som fra Andelsforetagender om, hvorledes Forholdene har formet sig i 1930.

For Andelselskabernes Vedkommende — her tages begribeligvis ogsaa Slagterier og Mejerier med — er det saaledes, at Omsætningen i een Forstand kan siges at være steget. Det omsatte Beløb er begribeligvis gaaet ned, fordi det stærke Prisfald har betydet, at Totalbeløbet er gaaet ned, men dog er det saaledes, at paa en Række